

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет наук про здоров'я
Кафедра загальної та соціальної педагогіки

Курсова робота
ДИТЯЧА ПРОСТИТУЦІЯ
ЯК ФОРМА ПРОЯВУ ДЕВІАНТНО ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ

Студентки IV курсу
Струс Оксани Андріївни

Науковий керівник:
кандидат соціологічних наук,
науковий співробітник відділу
практичної психології Львівського
науково-практичного центру
професійно-технічної освіти
НАПН України
Шиделко А. В.

Львів 2017

Вступ.....	3
Розділ 1	
Проституція як соціальне явище.....	5
1.1. Історія проституції.....	6
1.2. Деякі причини становлення проституції та їх категорії. Ознаки проституції.....	7
1.3. Стан проституції на сучасному етапі.....	9
Висновки до першого розділу.....	11
Розділ 2	
Дитяча проституція як форма прояву девіантної поведінки.....	12
2.1. Причини проституції дітей. Вікова градація.....	13
2.2. Особливості та наслідки проституції дітей.....	15
2.3. Профілактика проституції дітей.....	16
Висновки до другого розділу.....	18
Висновки.....	19
Список використаних джерел.....	21

Вступ

Проблема проституції вже чимало років привертає увагу дослідників. Складність теми дослідження, але разом з тим і надзвичайний інтерес до неї обумовлені тим, що проституція — надзвичайно складне і багатогранне явище в історії людства. Значна увага до вивчення проституції, що спостерігається останнім часом, спричинила потребу досліджень власне дитячої проституції, оскільки питання доступної любові постійно залишається актуальним.

Дослідження власне дитячої проституції не надто достатньо представлене у науковій літературі. Базовими на цю тему виступають праці Шиделко А. В.¹, Кобикової Ю. В.², Капської А. Й., Безпалько О. В.³ тощо.

Праці таких дослідників, як, наприклад, за редакцією Мінц М. О.⁴, дають нам змогу ознайомитися з проституцією у загальному її вияві.

Актуальність на новизна запропонованої курсової роботи полягає у тому, що ще ніхто до цього часу досконало не вивчав саме проституції дітей.

Метою курсової роботи є дослідити дитячу проституцію. Для досягнення цієї мети опрацьовано відповідні наукові джерела.

1 Шиделко А. В. Проституція неповнолітніх як крайній прояв статевої деморалізації [Електронний ресурс] / А. В. Шиделко // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : Міжвузівський збірник наукових праць. - 2011. - N 50

2 Кобикова Ю. В. До постановки проблеми дослідження психологічних особливостей проституції неповнолітніх [Електронний ресурс] / Ю. В. Кобикова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Психологія. - 2011. - 16, вип. 7. - С. 103-109.

3 Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) : навч. посіб. / [А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола ; заг. ред. А. Й. Капської]. — К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова; Держ. центр соц. служб для молоді, 2002. — 164 с.

4 [Соціологія девіантної поведінки : Навчальний посібник / Мінц М.О. - Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. - 244 с.](#)[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://e-pidruchniki.com/content/620_41Istoriya_prostitycii.html. — Переглянуто 16. 01. 17.

Мета передбачає реалізацію таких завдань:

- 1) оглядово окреслити історію проституції та вияви основні причини виникнення і вказати її ознаки;
- 2) описати стан проституції на сучасному етапі;
- 3) визначити сутність, проаналізувати й узагальнити причини, прояви та наслідки дитячої проституції;
- 4) запропонувати соціальну профілактику у роботі з дітьми, які займались проституцією, а також попередити появу явища як такого.

Об'єкт дослідження – проституція як вияв девіантної поведінки.

Предмет — причини, прояви, наслідки відхилень у поведінці й у сфері статевого життя дітей і способи їх профілактики та коригування.

Досягненню мети сприяє і структура роботи. Окрім вступу, висновків, переліку позицій використаних джерел та літератури, дослідження містить два розділи, в яких подано найсучасніші дослідження проституції та дитячої проституції зокрема.

У першому розділі розглянуто історію виникнення проституції, подано окремі причини виникнення цього явища та описано сучасний її стан.

Другий розділ присвячено дослідженню власне дитячої проституції.

Розділ 1.

Проституція як соціальне явище

Як відомо, проституція — це найдавніша професія, яка упродовж багатьох сотень років приносила дохід сутенерам, або ж, дуже часто, завдяки такій “праці” і самі повії досягали владних місць. Нам і на сучасному етапі відомі такі випадки, коли люди ведуть подвійне життя: і повія, і, наприклад, депутат. Одним з таких прикладів є такий: відома італійсько-угорська порнозірка Чиччоліна, справжнє ім'я якої — Ілона Шталлер, заявила у 2011 р. про своє бажання створити Партію чесних і стати мером міста Монца. Вона прославилася завдяки тому, що стала першою зіркою порно, яка виграла парламентські вибори.⁵ Чи ці дві лінії не сплітаються у житті, важко сказати, але факт ми бачимо.

Сьогодні проституція усе ще заборонена в багатьох країнах світу, зокрема і в Україні, проте, за різними даними, тільки в США налічується від 2 до 5 млн повій.

Щодо самого терміну, то існують різноманітні визначення поняття «проституція». За висловом І.Д. Зверевої, «проституція – це сфера знеособлених емоційно, позашлюбних, безладних, здійснюваних за плату статевих стосунків»⁶. На думку професора С. Голода, «під проституцією розуміється така форма позашлюбних сексуальних стосунків, яка не базується на особистій схильності або чуттєвій потребі, при цьому для однієї із сторін

⁵Чиччоліна хоче створити партію і балотуватися в мери [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://ua.korrespondent.net/showbiz/cinema/1266831-pornozirka-chichcholina-hoche-stvoriti-partiyu-i-balotuvatisya-v-meri>. — Переглянуто 16. 01. 17.

⁶Соціальна робота в Україні: Навчальний посібник / За ред. І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та ін.; за заг. ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С. 180.

важливим стимулом є заробіток»⁷. За висловом святого Ієроніма «проституткою є жінка, яка віддається похоті багатьох чоловіків»⁸.

1. 1. Історія проституції

Під час становлення проституції як соціологічного явища розрізняють три основних періоди:

- 1) епоха проституції гостинності (жінка-рабиня пропонувалася гостеві для утіх) у первісному ладі;
- 2) епоха священної проституції в азійських народів;
- 3) епоха легальної проституції в рабовласницьких державах Стародавнього Сходу.⁹

У первісному суспільстві страхи людини перед природою сприяли зародженню та розвитку релігійних вірувань, а також цілої низки різних обрядів, звичаїв, ритуалів, які мали на меті умилювати гнів багатьох культових богів. Однією з таких форм був нерегламентований і загальнодоступний сексуальний контакт з жінкою. До того ж схвалювалися сексуальні контакти з представниками інших племен, що «вприскувало свіжу кров» у плем'я. Жерці сприймали це як подарунок богам. Жіноча невинність віддавалася «у подарунок хоронителям культу».

Священна проституція в епоху стародавніх держав переросла в легальну проституцію, в ту, яка мала задовольнити сексуальні потреби багатьох членів суспільства і яка стала ремеслом та засобом отримання грошей.

⁷<http://kiyany.obozrevatel.com/news>. - Переглянуто 03. 01.17.

⁸Горпинченко І. Мифы о легализации проституции // Здоровье. – 2007. – № 1.

⁹ [Соціологія девіантної поведінки : Навчальний посібник / Мінц М.О. - Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. - 244 с.](#)[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://e-pidruchniki.com/content/620_41Istoriya_prostitycii.html. — Переглянуто 16. 01. 17.

Щодо самих представниць найдавнішої професії, то вони проживали у спеціальних будинках на узбережжі, які називались Будинками розпусти. Відвідування таких закладів не було аморальним. Навіть одруженого чоловіка, який туди приходив і користувався послугами повій не осуджували за зраду.

З часом релігія починає негативно ставиться до проявів блудництва і заперечує його як соціальне явище. Завдячуючи працям апостола Павла, вже після смерті Ісуса Христа стали активно розвиватися аскетизм і цінуватися цнотливість. Він разом з почесним монахом святим Антонієм зробили монахів і монашок атрибутом християнства, які повинні були бути прикладом високої християнської моралі. Святий Августин запропонував заборонити проституцію, тому що проституція «затопить суспільство». Повій, що провинилися за звідництво, карали тавруванням, відрізанням носа, вух, рук, ніг і навіть страчували. Римський папа Інокентій III у 1198 році оголосив чоловікам, які вступали у шлюб з повіями, повне відпущення гріхів. У той же час повії, навіть заміжні, не могли зватися «чесними жінками».¹⁰

Але, незважаючи на протидію церкви, проституція не була заборонена, а такі жінки ходили до церкви на сповідь і їм відпускалися їхні гріхи.

1.2. Деякі причини становлення проституції та їх категорії. Ознаки проституції

За дослідженням Л. Іванової¹¹, в нинішній час у залежності від психофізичних особливостей, особистих задатків і соціальних роздумів, які призводять до виходу жінки «на панель», повій можна розділити на 2 категорії: “порочні” та “випадкові.” Перший тип — це зазвичай дочки повій. Вони ідуть по маминих слідах лише тому, що знають, ця робота не потребує великих зусиль і оплата за неї відносно хороша; у них з дитинства будується така модель сім’ї і вони, відповідно, її втілюють у життя. Другий тип - “випадкові” - це ті люди, які

¹⁰ Там само.

¹¹ Иванова Л. Подростковая проституция: о некоторых аспектах проблемы // Воспитание школьников. – 2002.

стають пов'язаними з певних причин (наприклад через бідність чи безпритульність). Вони зазвичай працюють у протилежних напрямках від тих, де мають родичів чи якихось знайомих; вони соромляться своєї роботи, але увагу чоловіків привертають завдяки зовнішньому вигляду.

Відомі дослідники І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко зауважують, що більшість жінок стають на шлях проституції не через серйозні економічні чи фінансові труднощі, а через зовнішні неконтрольовані чинники (згвалтування, статева ненормальність у минулому, ненормальне життя в батьківській сім'ї, труднощі у стосунках з ровесниками, відсутність прагнення до освіти, бажання стати незалежною від сім'ї).¹²

Таким чином, на основі вищезгаданого можна виокремити такі основні причини появи проституції:

- економічні;
- закладена модель сім'ї;
- вплив соціуму.

Щодо ознак проституції, то варто виокремити такі:

- надання позашлюбних сексуальних послуг за винагороду, що має характер промислу і стилю життя; вступ у позашлюбні статеві зв'язки з різними особами;
- нерозбірливість у контактах;
- відсутність емоційно-почуттєвого зв'язку з клієнтом.¹³

¹²Соціальна робота в Україні: Навчальний посібник / За ред. І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та ін.; за заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С. 180 - 181.

¹³ Шиделко А. В. Проституція неповнолітніх як крайній прояв статевої деморалізації [Електронний ресурс] / А. В. Шиделко // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : Міжвузівський збірник наукових праць. - 2011. - N 50. С. 3.

1.3. Стан проституція на сучасному етапі

За підрахунками ООН, у світовому масштабі оборот незаконної секс-індустрії складає 5-7 трильйонів доларів США на рік. Це більше, ніж військові бюджети всіх країн разом взятих.¹⁴

В останні роки на телебаченні, радіо, на сторінках періодичної преси секс-бізнес став предметом жвавого обговорення. З одного боку бачимо, що є люди, які хочуть всілякими діями викоринити цю професію, аргументуючи це тим, що вона негативно впливає на розвиток і виховання молодого покоління, а також це є аморальним заняттям, а з другого — є прихильники, які висувають гасла щодо її легалізації, що у свою чергу вимагало б створення профспілок, які б захищали інтереси повій. Таким чином відбувався б збір податку у державу з такого типу “прибутку”, що у свою чергу могло б забезпечити таких жінок у майбутньому пенсією.

У зв’язку з дедалі більшим зануренням у віртуальний світ Інтернету бачимо, що дуже часто представники інших країн (особливо з Близького Сходу, де набагато вищі норми моралі у жінок) приїжджають в Україну заради “забав” із жінками. Аналогічно і українки часто виїжджають за власною волею або ж через обман саме на таку працю поза межі держави. Про це читаємо у дослідженнях В.М. Набоки, що з України здійснюється експорт жінок на світові ринки інтимного бізнесу Туреччини, Польщі, Угорщини, Чехії, Греції, Росії, Арабських Еміратів, Ізраїлю, США, Японії та інших країн. Міжнародним співтовариством Україна визнана країною транзиту і постачання жінок на ці ринки, а громадянки України складають значну частину «живого» товару на відкритих і таємних ринках продажі людей Європи й Азії¹⁵

А. Марциновський, який досліджував цю проблему, встановив, що посольство Таїланду в Москві отримує щодня близько 1 тис. заяв українок та росіянок на виїзд до цієї країни. А згідно з інформацією Уповноваженого

14 <http://kiyany.obozrevatel.com/news>. - Переглянуто 03. 01.17.

15 Набока В.М. Торгівля жінками в Україні як вид латентних соціальних відносин / Автореф. дис. канд. соціол. наук: 22.00.03 – Харків, 2003. – С. 3

Верховної Ради України з прав людини, з 1990 до теперішнього часу понад 500 тис. українок шляхом обману були вивезені за кордон, у тому числі 100 тис. – для занять у сфері сексуального бізнесу. Отже, сьогодні Україна залишається одним з основних джерел постачання повій у різні країни світу.¹⁶

В Україні проституція поширюється значними темпами. Її «полоненими» стає значна кількість молодих дівчат. Сутенери, звідниці, різного роду злочинці шляхом обману, шантажу, змалювання нереальних перспектив (швидке збагачення, цікаві подорожі, корисні знайомства тощо) втягують дівчат, інколи хлопців, у сексуальний бізнес. Вони забезпечують повіям охорону, доставку до місця призначення, пошук клієнтів, і, як правило, отримують дві третини виручки. У більшості випадків сутенерами виступають жінки – колишні проститутки та особи з кримінальним минулим. Сутенери, використовуючи фізичне насилля, психологічний тиск, спонукають молодих дівчат та жінок до заняття проституцією під їх контролем з метою отримання фінансових прибутків.¹⁷

16 Мінц М. О. Соціологія девіантної поведінки: проституція / М. О. Мінц // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Соціологія. - 2008. - Т. 103, Вип. 90. - С. 62.

17 Там само. - С. 63.

Висновки до першого розділу

У розділі описано історію виникнення проституції, виокремлено три основні її періоди, вказано, що історично вона сягає вже багато тисячоліть і бере початок ще з первісного суспільства.

Зважаючи на тему курсової роботи та спираючись на вже існуючі дослідження сучасних науковців виокремлено три основні причини появи проституції: економічні, вплив соціуму та втілення закладеної ще в дитинстві моделі сім'ї. Також, за дослідженням Іванової Л., виокремлено дві категорії повій: “порочні” та “випадкові”.

Під час дослідження сучасного стану проституції виявлено, що кількість повій невідомо зростає. На це вказують різноманітні дані, зокрема Мінца М. О., Набоки В. М., Марциновського А. тощо.

Таким чином проституція — це одна з найбільш гострих проблем сучасності. Вона потребує до себе значно більшої уваги, адже її поширення негативно впливає на суспільство та його життя.

Розділ 2.

Дитяча проституція як форма прояву девіантної поведінки

Девіантна поведінка людини – це система вчинків чи окремі вчинки, які суперечать прийнятим в суспільстві нормам і проявляються у вигляді незбалансованих психічних процесів, неадаптованості, порушенні процесів самоактуалізації та ухиленні від морального та етичного контролю особистості над власною поведінкою.¹⁸ Дитяча проституція є одним із проявів девіантної поведінки осіб.

Прийнято вважати, що усе те, як ми будемо своє життя, залежить від моделі сім'ї, від того, що закладається у самому дитинстві. Хоча це не завжди так. На такий стиль життя інколи впливають і безвихідь (коли дівчинка, пішовши з будинку, віддається за шматок хліба, щоб вижити), і примушування рідної матері зайнятися цим ремеслом заради якоїсь її власної вигоди, і наслідування дорослих, в тому числі власної матері, або ж приклад подруги чи знайомої самої дівчинки.

На даному етапі можна спостерігати таку картину, що вік початку ведення статевого життя дедалі стає нижчим. Адже, наприклад в Україні, ще у кінці 20 ст. жінки в середньому починали його вести приблизно починаючи з 17-20 років залежно від соціального стану та виховання. Сьогодні ситуація змінилася, більшість дівчат втрачають цноту ще будучи школяркою, а це вже від 13-14 років і вище. Що дивно, аби іти в ногу із сучасністю, деякі дівчата навіть ладні звертатись до гінеколога, щоб нарешті стати жінкою. Адже є такі особи, які вважають, що бути цнотливою — це сором. Усе це провокує початок ведення проституції як такої.

Отож дитяча проституція — це проституція осіб віком до 18 років, яка розвинена в багатьох країнах. У переважній більшості держав переслідується законодавством. Додатковий протокол до Конвенції про права дитини, що

¹⁸ Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько — К.: Центр учбової літератури, 2009. — С. 131.

стосується торгівлі дітьми, дитячої проституції та дитячої порнографії, визначають дитячу проституцію як «практику, коли дитина використовується з метою отримання сексуальних послуг особами за винагороду або будь-яку іншу форму компенсації» (стаття 2b). Винагорода чи компенсації може надаватися як самій дитині, так і третім особам.¹⁹

2. 1. Причини проституції дітей. Вікова градація

Дитяча проституція, найчастіше, спричинена переплетенням і взаємодією різних причин. Сюди відносимо (за Шиделко А. В.²⁰):

- 1) біофізичні, генетичні, медичні. На цьому етапі помітний вплив спадкових факторів; гормональні зміни в організмі; гіперсексуальна активність; шизофренія у формі яскраво вираженої німфоманії тощо;
- 2) психолого-педагогічні. Тут у дитини проявляється бажання виглядати дорослим; здобути підтримку і захоплення ровесників. Помітна також і несформована або деформована система моральних цінностей; форма самоствердження; цікавість; орієнтація на задоволення своїх потреб за усяку ціну. Нерідко трапляється і наявність посттравматичного синдрому сексуального насильства; не сформованість позитивного образу “Я”, низька самооцінка;
- 3) соціально-педагогічні. Невідповідність освітніх програм статевого виховання; низька статева культура особистості; конфлікти в сім’ї; неблагополуччя в родині: пияцтво й аморальна, деструктивна поведінка батьків, бездоглядність або занадто жорсткий контроль, який викликає

¹⁹ Дитяча проституція [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki//Дитяча_проституція. Переглянуто 21. 01. 17.

²⁰ Шиделко А. В. Проституція неповнолітніх як крайній прояв статевої деморалізації [Електронний ресурс] / А. В. Шиделко // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : Міжвузівський збірник наукових праць. - 2011. - N 50. С. 4.

протест, порушення емоційних контактів із батьками, особливо з матір'ю; педагогічна занедбаність дитини через негативне мікросоціальне середовище; шкільна негація (фобія), розрив позитивних зв'язків із школою тощо; зваблення дорослими, примус є основними ознаками саме соціально-педагогічної причини.

4) останні — соціально-економічні — породжуються бідністю; бездоглядністю; безробіттям; бажанням неповнолітніх швидко стати матеріально незалежними тощо.

Окремо слід виділити ще наступні причини, адже вони теж, безперечно, мають вплив на вибір дитини саме такого способу життя:

- а) недостатня інформованість підлітка про статеві стосунки.
- б) відсутність родини, відсутність будь-кого з батьків, наявність у сім'ї вітчима або мачухи;
- в) безконтрольність і байдужість адміністрації освітніх установ до позашкільних занять дітей.

Щодо самого віку дітей, то, виходячи із психофізіологічної статевої зрілості можна умовно виділити три вікові групи дівчаток-повій:

- × дівчатка від 8 до 11 років. У нормі цей вік характеризують понятійна стадія сексуальної свідомості, статева незрілість, конвенційний (договірною) рівень моральності, тобто поняття "Що таке добре, що таке погано" нав'язує або активно виховує навколишнє соціальне середовище;
- × дівчатка 11-14 років. У нормі цей вік характеризують романтична стадія сексуальної свідомості, період пубертату, активного статевого дозрівання, що супроводжується високою гормональною насиченістю крові, формуванням вторинних статевих ознак;
- × дівчатка 14-16 років. У нормі цей вік характеризують еротична стадія сексуальної свідомості, закінчення юнацтва і вступ до дітородного віку,

автономний рівень моральності, тобто здатність самостійно рефлексувати, оцінювати і осмислювати, позитивні і негативні чинники соціального середовища. Через характерний для юнацького максималізму вік оцінки і результати рефлексії не завжди адекватні.

Тож яка саме причина і в якосу самі віці спонукає неповнолітню особу до ведення розгульного способу життя – це питання здійснення індивідуального аналізу, адже кожна дитина індивідуальна і в кожній свої обставини.

2.2. Особливості та наслідки проституції дітей

У зв'язку з тим, що сучасне суспільство стає з одного боку байдужим і жорстоким, а з другого намагається допомогти (зазвичай лише словом), можемо виокремити такі особливості проституції неповнолітніх (за Шиделко А. В.²¹):

- ✓ правові. Сюди належить правовий нігілізм підлітків, що пов'язаний із асоціальним оточенням (відсутність усвідомлення загрози криміналізації своєї поведінки та способу життя)
- ✓ матеріально-економічні. Неповнолітні одержують за секс-послуги не лише гроші, але й харчі, речі, косметику, наркотики, алкоголь тощо. У них простежується відсутність постійного місця для надання секс-послуг (салон автомобілів, під'їзди, підвали, горища, парки, вокзали тощо)
- ✓ психологічні. Це означає, що у неповнолітніх дівчат-повій наявний підвищений рівень тривожності, адже їх шантажують і залякують, аргументуючи розголошенням таємниці їхньої статевої поведінки. У них простежується неусвідомленість власних вчинків (у сексуальній поведінці підлітків (переважно) домінують не матеріальні, а психологічні мотиви)
- ✓ соціально-педагогічні. У неповнолітніх можемо спостерігати сексуальні контакти у стані сп'яніння; неусвідомленість усієї гами

²¹ Там само. - С. 5.

негативних наслідків такого стилю життя для фізіологічного, психологічного і духовного здоров'я.

Саме заняття проституцією надзвичайно негативно впливає на дитину, воно, по-суті, руйнує її як особистість. Адже неповнолітній вже не має бажання продовжувати навчання, не хоче здобувати професію; у нього не простежується саморозвиток чи самовдосконалення. А це означає, що він втрачає себе і повільно деградує. Так само руйнується і моральний світ дитини. Вона вже не бачить хорошого, все для неї стає нецікавим, одноманітним, плоским і примітивним; руйнується її релігія як така, адже, якщо це християнство, то ведення такого способу життя неприпустиме, не кажучи вже про цнотливість до вінчання...

Таким чином соціальні наслідки проституції дітей є негативними. Адже по-перше, вона загрожує здоров'ю населення, поширюючи венеричні захворювання, а останніми роками ще і СНІД (Україна посідає 1-ше місце щодо поширення ВІЛ-СНІДу серед країн Європи). По-друге, вона призводить до гноблення дітей, вимушених торгувати собою. По-третє, вона призводить до аморальності в суспільстві. По-четверте, неповнолітні, яким властива статева розбещеність, створюють кримінальні ситуації, а іноді і прямо провокують вчинення злочинів або ж самі стають жертвами злочинних посягань. По-п'яте, особи, для яких характерні дані форми поведінки, часто є організаторами та активними учасниками злочинних груп. По-шосте, найголовніше, до неї залучаються власне неповнолітні.

2.3. Профілактика дитячої проституції

Проституція — це чітко організована злочинна структура, вийти з якої підліткам практично неможливо. У світі до неї ставляться негативно. В Україні теж є закон, що передбачає адміністративну відповідальність за заняття проституцією. Щодо дітей, то мінімальний вік сексуальної згоди встановлено. Це

16 років. За порушення статевої свободи та статевої недоторканності неповнолітніх у Кримінальному Кодексі України читаємо 2 статті: 155 і 156, які звучать так: «Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості» та «Розбещення неповнолітніх». Відповідно до них передбачено покарання у вигляді обмеження волі на строк від п'яти до восьми років.²²

Аби запобігти розвитку дитячої проституції насамперед варто:

- підвищити рівня життя населення;
- згладжувати соціальну нерівність у суспільстві;
- зміцнити і стабілізувати Інститут сім'ї;
- встановити контроль над порнографічною літературою і відеозаписами (або взагалі, або навіть аби батьки дітей своїх контролювали);
- реалізовувати програми статевого виховання школярів через інститут сім'ї і різні типи освітніх установ;
- виховати в дитині високоморальні якості і моральні норми.

І найважливішим у роботі з дитиною є те, що з неї треба говорити, слухати і чути її. Така робота має проходити, як і в школах, так і в домівках. Дитину потрібно залучати до позакласних робіт. З нею мають працювати різноманітні спеціалісти: психолог, соціальний педагог, класний керівник, учителі і, безперечно, батьки.

22 Кримінальний Кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page5>. Переглянуто 21.01.2017.

Висновки до другого розділу

У розділі з'ясовано, що девіантна поведінка людини — це поведінка, яка не відповідає загальноприйнятим нормам. Вказано, що дитяча проституція є її виявом.

Також виокремлено низку причин дитячої проституції, основними з яких є біофізичні, генетичні, медичні; психолого-педагогічні; соціально-педагогічні; соціально-економічні.

Під час дослідження проституції неповнолітніх було описано негативний вплив її як на саму дитину, так і на суспільство. Таким чином визначено наслідки проституції.

Далі було запропоновано профілактику, аби запобігти розвитку проституції і подано інформацію про кримінальну відповідальність за статевий контакт з неповнолітньою особою, яка не досягла віку сексуальної згоди.

Висновки

У результаті реалізації поставлених завдань у курсовій роботі можна зробити наступні висновки.

Ознайомившись із загальною характеристикою проституції, історією її виникнення, вивчивши її ознаки та сучасний стан, було закладено відповідний фундамент для подальшого дослідження власне дитячої проституції.

У процесі роботи вдалося не лише з'ясувати причини, особливості чи наслідки проституції неповнолітніх, а й було запропоновано профілактичні заходи щодо зупинення поширення цього явища як такого.

Дослідження містить дані з різних праць: праці за ред. Капської А. Й., Безпалько О. В., Шиделко А. В., Кобикової Ю. В., Мінца М. О. тощо. Проте варто зауважити, що у роботі було залучено і Закони України, і власні спостереження.

Описавши дитячу проституцію, було виявлено, що по-перше, вона загрожує здоров'ю населення, поширюючи венеричні захворювання, а останніми роками ще і СНІД (Україна посідає 1-ше місце щодо поширення ВІЛ-СНІДу серед країн Європи). По-друге, вона призводить до гноблення дітей, вимушених торгувати собою. По-третє, вона призводить до аморальності в суспільстві. По-четверте, неповнолітні, яким властива статева розбещеність, можуть скоювати різноманітні злочини, в т.ч. і на статевому підґрунті, а також можуть входити і в склад злочинних груп, що, у свою чергу, можуть скоювати пов'язані з дитячою проституцією злочини. Наприклад, пограбування клієнтів повій, зйомка дитячої порнографії, шантаж клієнтів повій, розповсюдженням інформації про відвідування їх тощо.

Таким чином у роботі було встановлено, що до основних факторів, які мають визначний вплив на формування статевої поведінки дітей, зокрема, здатних запобігати (або за певних умов, навпаки, сприяти) статевій деморалізації, належать: соціально-комунікативні (засоби виховання і

спілкування, погляди найближчого оточення: сім'ї, колективу, окремого індивіда, який має неповнолітнього вагомий авторитет, вплив ЗМІ); соціально-економічні (бідність; безробіття; бажання дитини швидко стати матеріально незалежною тощо), моральні (несформована або деформована система моральних цінностей і норм; асоціальна форма самоствердження); кримінологічні (зваблення, розбещення, насильство, примус, продаж у сексуальне рабство); біологічні (конституційні особливості, патологія спадковості); особистісні якості (погляди на подальше життя, інтереси, установки, риси характеру).

Отже, згідно із законом дитяча проституція знаходиться під строгою заборонаю у всьому світі, у тому числі і в Україні. Проте суспільство стоїть лише на початку шляху боротьби з таким злом, як дитяча проституція.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) : навч. посіб. / [А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола ; заг. ред. А. Й. Капської]. — К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова; Держ. центр соц. служб для молоді, 2002. — 164 с.
2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 208 с.
3. Горпинченко І. Мифы о легализации проституции // Здоровье. – 2007. – №1.
4. Дитяча проституція [Електронний ресурс]. — Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki//Дитяча_проституція. Переглянуто 21. 01. 17.
5. Иванова Л. Подростковая проституция: о некоторых аспектах проблемы // Воспитание школьников. – 2002.
6. Кобикова Ю. В. До постановки проблеми дослідження психологічних особливостей проституції неповнолітніх [Електронний ресурс] / Ю. В. Кобикова // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Психологія. - 2011. - 16, вип. 7. - С. 103-109.
7. Кримінальний Кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page5>. Переглянуто 21.01.2017.
8. Мінц М. О. Соціологія девіантної поведінки: проституція / М. О. Мінц // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. Сер. : Соціологія. - 2008. - Т. 103, Вип. 90. - С. 61-65.
9. Набока В.М. Торгівля жінками в Україні як вид латентних соціальних відносин / Автореф. дис... канд. соціол. Наук: 22.00.03 – Харків, 2003. – 17с.

10. Соціальна робота в Україні: Навчальний посібник / За ред. І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Марченко та ін.; за заг. Ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
11. Соціологія девіантної поведінки : Навчальний посібник / Мінц М.О. - Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. - 244 с.[Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://e-pidruchniki.com/content/620_41Istoriya_prostitycii.html. — Переглянуто 16. 01. 17.
12. Чиччоліна хоче створити партію і балотуватися в мери [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://ua.korrespondent.net/showbiz/cinema/1266831-pornozirka-chichcholina-hoche-stvoriti-partiyu-i-balotuvatisya-v-meri>. — Переглянуто 16. 01. 17.
13. Шиделко А. В. Проституція неповнолітніх як крайній прояв статевої деморалізації [Електронний ресурс] / А. В. Шиделко // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики : Міжвузівський збірник наукових праць. - 2011. - № 50. 13 с.